

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Staro in novo leto.

Čas je kos večnosti, kos časa pa je leto. To je precej jasno. Ali jako temno je prašanje, kaj je čas sam po sebi in učenjaki so si pri odgovoru na vs križ. Vendar v čem se vsi skladajo, kar vsak priznava, to je dragocenost časa, za posameznega človeka ravno tako, kakor za cele narode in države. Slovenec pravi: zlati čas. Cerkev pa ga najbolj visoko ceni: „čas nas sprejema v večnost, čas nam je dan za večnost, čas se ima porabiti za večnost, temveč ker sedanja hitro mine, prihodnjega nam nihče ne obeta in pretekli se nikdar ne vrača.“

Take misli obhajajo človeka ob novem letu in ga naklanjajo premišljevat, kar mu je doneslo staro in kar mu obeta novo leto. Tudi „Sloven. Gospodar“ hoče tako storiti v gospodarskem, političnem in cerkvenem oziru.

1. Pretečeno leto 1875 spada v gospodarskem oziru sploh med srednje in le tu pa tam med dobre in kder je sneg zimino vzel, led pridelke potolkel in pikec grozdje poškodoval, med slabe letine. Po zapiskih ministra za poljedelstvo smo na slovenskem Štajerskem pridelali 300.000 mecnov pšenice, 273.000 rži, 170.000 ječmena, 554.000 ovsa, 1.000.000 kurnuze, 114.000 prosa, potem 1.000.000 centov krompirja, 6.742.000 centov sena in otave, 570.000 cent. detelje, 227.000 cent. prediva, 430.000 cent. sadovja in 70.000 štrinjakov vina. Naših 74.000 krav je dalo 60 milijonov bokalov mleka, naših 8000 koz pa 1 milijon pintov mleka, potem naših 45.000 ovac je dalo 600 cent. volne, bčele so nanosile 1700 c. strdi in 400 cent voska, sviloprejkje pa napredle 3 cente žide. Imamo tedaj Bogu hvaležni biti in tudi zadovoljni bi lahko bili, ako nas nebi denarna stiska, silne dače, in teh res že neusmiljeno izterjevanje toliko nadlegovalo in tlačilo. Temu pa so naše slabe politične razmere krive.

2. V političnem oziru smo lani ostali na starem mestu. Ustavoversko ministerstvo je še učakalo četrtega leta, česar se iz prva nihče ni

nadjal. Še tedaj gospodarijo pri nas nemški, na Ogerskem pa magjarski liberalci. Zato še se vedno krhajo deželam starodavne pravice, Slavjani in Romuni še vedno pogrešajo djanske enakopravnosti in tudi v sv. Cerkvu se zaletava, kder le mogoče. Vendar prvotno svojo silo je liberalizem zgubil. Denarstveni polom, pomnožene dače, grozni proračun za leto 1876 s 403 milijoni stroškov in s 30—112 milijonov pomankljeja ali deficita, potem denarstveno sleparstvo ali „švindl“ kakoršno je na pr. Brandstetter-Seidl-novo, je liberalce nemilo streslo, jim glave ponižalo in glave pristrgilo. Novo leto utegne jihovemu nadvladanju zaželjeni konec storiti. Utegnejo priti nove volitve in tedaj bo treba pri nas složnosti, kar je celó lehka reč brž ko Mladoslavenci zmorejo toliko ljubezni do domovine, da bo ta premagala neopravičeno in od nemških liberalcev izposojeno mrzenje do sv. Cerkve in do slovenskega duhovništva, katero je v ogromni večini gotovo in požrtvovalno — narodno.

Lani so vsi vladarji in politikarji Evropi obetali gotovega mira. Toda vere so malo našli, posebno, ker se povsod delajo strahovite in drage priprave za vojsko. Tudi Avstrija je primorana bila na pripravljanje 2000 novih Uhacijevih kanonov. Znamenito ostane za vselej l. 1875 zavolj slavne in do sedaj srečne vstaje ubogih naših jugoslavjanskih, po krvi i veri, nam bratov, Kristijanov na Turškem. Novo leto utegne turško trinoštvo iz Evrope pobrisati. Bog daj, in sreča junaška!

3. Tudi v cerkvenem oziru je pretečeno leto znamenito. Bilo je sveto leto. Kraljestvo božje na zemlji, sv. vesoljna Cerkev, je s svojim častitljivim glavarjem, 84letnim Pijem IX. obhajala tretji jubilej v 19. stoletju svojega obstanka. Tudi je lani se spreobrnilo mnogo krivovercev (zlasti na Angleškem) in paganov v Ameriki, Afriki in Aziji. Posebno na Kitajskem jih je prejelo veliko sv. krst in krščansko omiko. Temu nasproti je res grdo in ostudno, kako se delovanje sv. Cerkve ovira in moti povsod v Evropi in Ame-

riki, kder vladarijo liberalci in frajmavrerji. Žalostno in sramotno pa je bilo lansko preganjanje sv. Cerkve na Nemškem, Ruskem, Laškem in v Braziliji. Cerkva je veliko trpela, a premagali nje niso nikder.

Začnemo tedaj novo leto nezadovoljni sicer, toda ne brez veselega upanja, da bo boljše. Tedaj: veselo novo leto!

Slomšekov spomenik.

Pred 10 leti začeto delo stavljenja Slomškovega spomenika se bliža vendar enkrat svojemu izvršenju. Ožji odbor je sedaj v stanu poklicati občni zbor. Občni zbor za Slomšekov spomenik je tedaj na 11. januarja ob 2. uri popoldne pozvan na zborovanje v novo najetih prostorih čitalnice Mariborske v Šramel-jevej hiši. Vsled ustave od 15. nov. 1865, podpisane od dr. Vogrina, Jož. Jedličke, dr. Ulage in dr. Serneca, pozvani so 1. „vsi dekani na Slovenskem. 2. vsi predsedniki čitalnic. 3. vsi uredniki slovenskih časnikov in 4. drugi imenitni domorodci n. pr. Dav. Trstenjak, M. Glaser, Ig. Orožen, dr. Vošnjak, Čolnik, Šnirh, korvikar Pirc v Gorici, g. Simonič pri sv. Lovrencu in Slovanska beseda na Dunaju.“

Ožji odbor je pripravil ploščo nagrobno, ploščo za rojstni dom, sliko za steno pri krstnem kamnu v Ponkvi, krasen naris načrta za glavni spomenik v gotičkem slogu od arhitekta Hartl-na in 24" visok model 5 1/2' visoke podobe Slomškove iz kararskega marmorja od g. Zajca v Ljubljani. Natančni načrt objavimo prihodnjič. Slovenske liste prosimo uljudno, naj vzamejo ovo povabilo na blagovoljno znanje.

V Mariboru 29. dec. 1875.

Ožji odbor Slomškovega spomenika.

Svetlotne pridige v Mariboru prepovedane. Za dostojn sklep svetega leta bil je pozvan jezuit č. o. Forstner, da bi od 25.—31. decembra v stolni cerkvi pridigoval. Ljudje so se tega že pristrčno veselili. Toda mariborski mestni zastop je pridige strogo prepovedal in zažugal jezuita, če pride, takoj po policajih pograbit in iz mesta zapoditi. Svoj sklep je zagovarjal z večimi razlogi, ki se pa nam vsi jalovi in piškavi zdijo. Pravi: po številnem udeleževanju pridig bi se utegnila kužna bolezen, škardat, še bolj po mestu raznesti. Čudno, zakaj pa mestni zastop pri tej kužni bolezni ničesar druga ne stori? Zakaj ne razpusti šol, ne zapre krčem in štacun . . . da, zakaj ne razžene vsega mesta? No, zato ne, ker nevarnost škardata sedaj v Mariboru ni tolika. Nek zdravnik nam je izpovedal, da so mu samo 3 na škardatu zbolele osebe zvane. Na dalje pravi mestni zastop, da bi utegnili delavci, ki so sedaj brez zaslužka — mestni zastop jim daja lepo (?) ime: žlota ali družal — če pride jezuit, napraviti rabuko in revolucijo, katero bi komaj vojaki zatreti zamogli. To pa je še menj verjetno. Delavci bodo menda bolj

željni dobiti dela in zaslužka, kakor pa na veselje nekaterih brezvernikov, lačni razsajati zoper nedolžnega jezuita. Sicer pa mislimo, da je mestni zastop tukaj slabo skrbel za javno čast Maribora. Kajti drugod: v Gradcu, na Dunaju . . . so letos jezuiti pridigali, pa ni nastala nobena revolucija. Le Maribor bi bil po izpovedanju mestnega zastopa puntarske družali poln?

Sicer pa pustimo nadalješno razpravljanje nevkretnega dogodka; mestni zastop je svoje dosegnil — in dostojn sklep svetega leta v Mariboru zabranil! Tako jest!

Jetnik v Ostrovem nadškof in zdaj kardinal grof Ledohovski bodo 3. februarja prestali svojo dveletno ječo, kamor so jih kruti Prusi zaprli, ker niso hoteli jim bolje pokorni biti, kakor Bogu. Ravno je francoski pisana knjiga, ki na sramoto pruski pravičnosti pripoveduje svetu grofa Ledohovskega slavno življenje in grozno mučenje, ki ga imajo v tej ječi trpeti. Kakor z največjim in najzlobnišim hudodelnikom, tako ravnaajo Prusi z njimi: vteknoli sa jih v luknjo št. 25. ter pridjali na vsakej strani za sosede navadne hudobneže, tate, goljufe, črez 2 mesca niso smeli sv. meše služiti, postiljati in izmetati so si morali sami in le zavoljo bolehnosti so jim dovolili, da hrano od Ostrovskega prošta dobivajo. Že iz začetka jih je redko kedaj smel kdo obiskati, zdaj pa celo nihče več. Tinta in papir se skoro vsakemu hudodelniku pusti, da si kaj zapiše, kardinalu pa ne, in celo olovko (bleištift) so jim odvzeli. — Vse to trpljenje pa prenašajo kardinal z največjo udanostjo v božjo voljo, češ da s svojo molitvijo in trpljenjem več svojej škofiji koristijo, kakor z največjim drugim delom ali trudom.

Gospodarske stvari.

M. Navazanje in raztroševanje gnoja po zimi.

Hlevni gnoj na gnojišču ne sme več časa na kupu ležati, kakor da popolnem zavreje, kar se na tem spozna, da se slama lahko pretrgati in pa gnoj ročno in lahko z vilami kidati in na voz nalagati zamore. Če se ve več časa na kupu pusti, tedaj vedno bolj in bolj zavreja in slednjič tako zavreje, da se večji del gnojivnih snovi brezkoristno v zrak izkadi. To se gotovo zgodi, če se gnoj celo zimo na gnojišču pušča. Namesto 10 vozov dobrega ima kmetovalec le 5 vozov špehatega in preperelega gnoja, ki se potem na polju v neko ogljnato ali šotasto tvarino spremeni. Popisano ravnanje z gnojem je tedaj jedna največjih potrat, kterih se kmetovalci le še prepogosto krive storé.

Ko se hlevni gnoj na njive razvozi, se ne sme nikdar zopet na majhnih kopicah ležati pustiti; marveč se mora brž ko mogoče skrbno po polju raztrositi. Na takih kupih gnoj dalje vré in gnije in potem takem se na polju ravno tisto

godi, kar na gnojišču, če tam gnoj na kupu leži. Vjeda se namreč brez koristi naprej in naprej in namesto da bi se njiva ali travnik enakomerno pognojil, nareja k večemu le tako imenovane gnojne šopke (šmukle), ki dostikrat poležejo in potem zgrijejo. Da se tem zgrabam in neprilikam izognemo, ne ostaja druga, nego da se hlevni gnoj, brž ko je na gnojišču dozorel ali goden postal, kar se v blizo 4 tednih zgodi, na polje razvozi in tam skrbno raztrosi.

Tu nastane seveda prašanje ali gnoj, ker se po zimi ne more podarati, nobena zgube ne trpi? Vsakdanja skušnjava in pa vednosti na to odgovarjajo, da ne. Če gnoj, posebno na preoranem, obdelovanem polju nekoliko časa raztresen leži, nobena jegovih dobrih moči za zemljo v zgubo ne gre.

Ker zamore zrak na raztrošen gnoj svobodno delovati, nastopi namesto vrenja in gnojenja neka druga blagotvorna razkrojitev, pri kateri se pre ne delajo, kakor pri prvih dveh: amonijakove zveze, ki v zrak izpuhté, ampak neubežne soliterno-kisle soli, ktere potem zračne padavine, kakor dež, sneg, rosa, v zemljo sperejo in jih ž njo zvežejo. Tudi mehaničen učinek gnoja na obdelano zemljo ne gre v zgubo, ker se gnoj pozneje vsikdar podorje in se tako prhek postavši bolje v zemlji razdeli in ž njo pomeša, kakor pa če se samo novo navožen in star gnoj podorje.

Po tako poddelanem gnoju, kakor smo povedali, nastane na polju tolika godnost zemlje, da si boljše želeti ne moremo. Še po več letih pričra včasih izvrstna rast vsakovrstnih poljskih zadežev izdaten učinek takega gnojenja. Kake škode bi se le bilo bati na zelo visečih legah, na kterih bi silnejše plohe gnojivne snovi daleč proč odplaviti zamogle. Tudi na njivah, ki so s pirnico presilno preraščene, bi tako gnojenje zamoglo bolj škodljivo, kakor hasnovito biti, ker bi se pirnica po njem le še bolj vkoreninila in zaplodila. Samo po sebi se razumeva, da se zemlja pod raztrošenim gnojem vedno nekoliko kesueje posuši, kar bi v mokrotnih spomladih škodljivo biti moglo. Pirnica raste potem skozi gnoj in potem dobimo prav težavno oranje. Na dobro obdelani zemlji se pa škoda kesnejšega posušenja zemlje po izvrstni godnosti, ktero zemlja pod gnojem vsakokrat dobi, več ko nadomeščuje.

Ker pa pri oranju velja za trdno ravnilo, da se gnoj le ob suhem vremenu in plitvo podorati sme, tako je svetovati, da se gnoj za spomladno oranje v jeseni že izvožen le podorje, če se to delo za časa zgoditi in če se plitvo in dobro opraviti zamore. Sicer pa se naj hlevni gnoj, zlasti pozno v jeseni, in tudi pozimski gnoj le na že preorano polje razvozi, tam skrbno raztrosi in do spomladanskega oranja ležati pusti.

Če se gnoj na strnišča navaža in raztrosi, je korist od njega vedno manjša, kakor če se po zimi moker podorje. Kedar se njiva za peso ali

krompir orje, se mora gnoj, če ne ostaja časa za plitvo podaranje, vsikdar le na poprej globoko izorano njivo raztrositi in potem še le v spomladi podorati. Če bi se gnoj že v jeseni rano podoral, bi od njega le malo dobička bilo. Gnoj globoko v zemljo zakopan, do kterega je zraku pristop zaprt, prhni in se kisa in nima na posejan sadež skoraj nobenega učinka, dokler da se pozneje enkrat zopet na površje ne izorje, ko je tako rekoč že vse boljše gnojivne moči izgubil. Vsekako pa gre pri tako krivem ravnanju z gnojem vsaj za kapital, ki dolgo časa brez obresti zakopan v zemlji leži.

In vendar mora tudi za kmetovalca hiter promet in ukoriščenje gnoja imenitno ravnilo biti.

Iz vsega tega je toraj jasno, da je razvažanje in raztroševanje gnoja po zimi za vsakovrstno zemljo koristno in hasnovito in da od takega gnoja nič v zgubo ne gre. Le za močno pirničnata in celo mokrotna ali zelo viseča zemljišča tako ravnanje z gnojem ne velja. Tako vsaj piše: „Prak. Landwirth“.

Kako dosedanje železne vage s kembeljnomo pre-delati za domačo rabo po novi vagi.

Spisal M. Breznik, učitelj na Štajerskem Ljubnem.

Z novim letom stopimo v dobo nove mere in vage — v dobo meterskih mér.

Ni tedaj čuda, da se zlasti med kmeti sliši govorica: bomo li morali svoje ročne železne tehtnice s kembeljnomo „rimske vage“ (Schnellwage) imenovane zavreči in škodo trpeti?“

Res je po deželi skoro v vsaki hiši za domače potrebe taka vaga, ki je vredna več ali manj, po velikosti in teži. Ko bi se morale vse te vage le za staro železino prodati, tisoče in tisoče bi marsikaka dežela izgubila pri tem.

Da se ta škoda odvrne, vendar pa postavi o novi meri in vagi zadosti, naj vam, dragi gospodarji, povem, da bo mogoče, stare rimske vage s kembeljnomo za domačo vago po novih utežih — namreč za kilograme — rabiti; prenarediti se bode moral samo kembelj (camelj) (Laufgewicht.)

Kako pa?

Povedati moram, da bo moral kembelj težji biti. Koliko pa? — Toliko le: Kolikor funtov vaga ali tehta kembelj sedaj, natanko toliko kilogramov mora za novo vago kembelj vagati ali težak biti. To je glavno pravilo za tehtnice.

Dajmo en izgled: Ako vaga kembelj 2 funta, mora potem 2 kilograma vagati; če vaga sedaj 3 funte, potem mora vagati 3 kilograme; če vaga 3½ funta, mora potem 3½ klgr. težak biti. Iz tega se razvidi, da kembelj mora biti težji, zato ker je kilogram težji kakor funt. Zato se bode moralo prikovati kembeljnu toliko železa, da bo za toliko, kakor je rečeno, težji. Natanko se z desetinskimi (decimalnimi) številkami preračuni, koliko da je treba dostaviti kembeljnu.

Povedati pa hočem tudi z navadnimi številkami. Kembelj take vage se zvaga in recimo, da je 3 in četrt funta težak. Koliko se sedaj mora temu prikovati? — Toliko kolikor so 3 kilogrami in četrt kilograma težji od 3 funtov in četrt funta. Tri celi in četrt funta je en kilogram in 82 dekagramov, še manjka do 3 kilogr. in 25 dekagramov = en kilogr. in 43 dekagr. Ravno toliko se kembeljnu železa dostavi.

Vsak kovač ali ključar to lahko kembeljnu prikuje. Vendar mora tudi na vrhu ljuknico narediti v kembelj, da se bodo mogle va-nj tudi te vrste tehtnice štempljati.

Rimske vage bodo potem vlekle na mali strani v vsaki zarezu $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1 kilogram itd. Na večji strani bodo pa na vsaki zarezu vlekle cel kilogram naprej do 5, 10, 15, 20, 100 kilogramov, kakor koli so konstruirane.

Nekatere naše stare vage vlečejo na večji strani precej, na prvi zarezu zdaj 25 funtov, druge 10; to je različno. Vendar bodo ravno tako v istih zarezih, kolikor sedaj funtov vlečejo, tudi z dostavljenim kembeljnom kilogramov vlekle. Imena na firnike $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1 funt se lahko enačijo s $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1 kilogramom ali pa s 25, 50, 75, 100 dekagrami ali 1 kilogramom.

To velja za malo stran.

Za večjo stran naj se pa namesto imena funt imé kilogram izreka, n. pr. na 25. zarezu je 25 funtov bilo poprej, sedaj naj se reče 25 kilogramov itd.

Ali pa bodo po tem načinu pravične kmečke sedanje vage? Ali se bo moglo z vagami te vrste natančno vagati?

Odgovorim Vam, da, kdor konstrukcijo rimskih vag razume, bo vedel, da železna palica, na kateri so zarezane, ni nič drugega nego dvigalo (Hebel). Os (Axe) je podlaga, in skledica z verigami obešena na drugi konec dvigala, je za utežnost (Last). Ako prostovoljno kembelj obesimo na palico, in denemo v skledico uteže ravno en funt, kjer kembelj dviga nad in vodoravno, se napravi zarez in ondi se vaga en funt. Ravno taka je pa tudi za kilogram. Če obesiš tudi prostovoljno težak kembelj na palico dvigala rimske vage in deneš potem 1 kilogram uteže v skledico, kjer vleče vodoravno kembelj, je to kilogram. Potem se na dalje postopa. Dene se zdaj v skledico deset funtov ali za kilograme 10 kilogramov in ta dolgost med 1. zarezom in zarezom za 10 kilogramov ali funtov se deli na 10 enakih dolgosti z zarezami. Ta dolgost od ene do druge zarezne se nadaljuje ali pa od ene do desete. Na mali strani železne palice so zarezane $\frac{1}{4}$ (četrt) funta, katere so tudi popolnoma rabljive za $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1 kilogram itd. „Novice.“

Dobro črnilo ali tinto napraviti se vzeme 8 lotov turških šišek (türkische Galläpfel), ki se precej debelo stolčejo in v pokriti posodi na sonce

ali toplo peč postavijo za 2 ali 3 dni. Potem se vzeme en bokal (pint) deževnice ali potočnice, tudi snežnica velja in 3 loti gumija (gumi arabicum); ta zmes se pusti zopet 2 do 3 dni stati. K tem se pridenejo 4 lote zelenega vitrijola (Eisenvitriol) in $\frac{1}{2}$ lota galuna (Alaun), oboje stolčeno; slednjič se prilije $\frac{1}{2}$ bokala dobrega kisa (Wein-Essig) in vse postavi na topel kraj. Dobro je vso zmes večkrat pomešati in kedar je gošča se vsedla, se zamore črnilo iztočiti; potem se zamore na goščo zopet en bokal deževnice naliti, kar se večkrat premeša, in tako se dobi še drugo črnilo, ki je sicer slabše, pa vendar le za rabo, vsaj za šolarje. Vse te reči se dobijo v špecarijskih štacionah! —

Sneg raz ogonov orati nasvetuje nek gospodar s sledečimi besedami. Pravi: lani sem iz 25 kop namlatil samo $5\frac{1}{2}$ mečna pšenice. Letos se bojim enake nesreče, če sneg predolgo obleži. Na G. Štajerskem imajo navado z malim plugom sneg iz nad ogonov izorati in v razgone potisniti. To ni dič nenavadnega, kakor tudi ne, če se živina na zimino nažene. Vendar se to še malokde posnema, čeravno je silno koristno. Jaz sem, še ne dolgo, dal sneg na vsej ozimini tako preorati in svetujem isto storiti in sicer ob toplih popoldnevih. Le na preveč mokrotne njive se ne more živina spustiti. Pri manjših njivah se da snegova skorja tudi z grabljami predreti.

Avstrijsko konjerejstvo ima po deželah izvan Ogerskih 478 žrebčarijskih štacij, kder se je lani 1598 žrebčev spustilo na 68.416 kobil; samo na Štajerskem se je na 33 štacijah spustilo 101 žrebec na 3821 kobil. Ako bo vse po sreči šlo, dobimo letos blizo 70.000 mladih žrebet.

Da bi se cena pri soli znižala, je podružnica štajerske kmetijske družbe v Brucku svojemu poslaniku za občni zbor govoriti in delovati naročila. Tako postopanje svetujemo tudi podružnicam omenjene družbe na Slovenskem. Občni zbor se bode vršil v Gradcu 28. in 29. marca 1876.

Sejmovi na Štajerskem. 10. jan. v Šmarji in pri Novi cerkvi. — 12. jan. v Planini. — 14. jan. v Beračah. — 17. jan. v Kapelah, v Gor. Radgoni in v Petrovčah. — 20. jan. pri sv. Lenartu v slov. goricah.

Sejmovi na Koroškem. 8. jan. v Gmündu. — 10. jan. v Beljaku in Strassburgu. — 12. jan. v Milštatu. — 17. jan. v Št. Vidu. — 20. jan. pri sv. Hemi na Kerki. — 25. jan. pri Št. Pavlu.

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v slov. gor. (Zima. — Na potu umrl. — Slabo stanje šole in

nada boljše prihodnosti.) Dragi in priljubljeni nam „Sl. Gospodar“ v mnogo iztisih prihajaš k nam in nam, svojim čitateljem, mnogo dopisov in drugih dobrih reči donášaš, zakaj bi ne bi tudi enkrat iz naše doline nektere reči objavil? 8—11. dec. smo imeli tukaj nepričakovano hudo zimo, brž ko ne je trta trpela, ker je vse bilo v ledu. 11. dec. se pelja 70 let stari mož Lovrene Vojsk zavolj nekih opravil na Ptuj; ker je bil že bolj slabosten, ga zima prevzame in starček onemore. Ko jegova hči to zapazi, ga da, preden se na Ptuj pripeljeta, v neko hišo prenesti, ker je čez 2 uri mirno zaspal. Rajni je bil dolga leta cerkveni ključar, dober Katoličan blag oče in kmetovalec, poprek dobra in poštena duša, naj v miru počiva! Še nekaj! naša farna šola zadnjo leta jako slabi in hira. Imamo čez 300 za šolo doraslih otrok in le eno šolsko sobo; poprej smo imeli zmirom 2 učitelja, zadnja leta pa imamo le enega in ta še se nam je spridil. Dosedanji šolski odbor iz večine iz županov sestavljen je malo maral za šolski napredek. Neki Lovrenčki predstojnik je pre neki pred zadnjo srensko volitvijo pravil „dokič mo jas rihtar ti cajt vam nede trebalo šole pttvati“. Ali tako šola vendar ne more ostati, in stvar se res že na boljše obrača. Novi šolski odbor in izvoljeni novi jegov predsednik in novi ogleda že delajo na to, da se toliko potrebno šolsko poslopje postavi. Res trda je za denar ali dobra volja vse izmore; tedaj se nadjamo, da bode dobila naša mladina v kratkem času 2, in če Bog da, dobra učitelja, kar vsak spametjak že dolgo želi in kar vsakega dobrega očeta v srce veseli.

Lovrenčki

Iz Koprivnice. (Sv. misijon.) Hvaležnost me veže, da pošljem nekaj besed o našem misijonu. V osmini po Devici Mariji čistega spočetja so prišli 4 gospodje od sv. Jožefa pri Celju, ter so nam na prižnici in v spovednici celih 8 dni toliko duhovnih dobrot razdelili, da nam bodo ostali v spominu do zadnjega zdihljeja.

Poplačati trud preč. gg. misijonarjem ne moremo, pa naj Jim vsaj te-le vrstice naznanijo naše hvaležno srce.

Da si je bila prav tisti teden grozna zima, je bila vendar cerkva dan na dan celo natlačena; iz 6 fara, celo iz daljnega Kranjskega so prišli ljudje slovečih pridigarjev poslušati, in mnogo, mnogo jih je bilo videti, ki so se solznih oči Bogu zahvaljevali, da so še misijon doživeli. Tako nam je bila v svetem letu lepa prilika dana tudi svetim postati, in prav misijonu pripisujemo, da so zdaj ob času božje službe krčme prazne, cerkva pa polna, da se je marsiktera krivica poravnala in sovraštvo opustilo.

Pa kdo nam je misijon priskrbel?

Gotovo domači gospodje; in morda mi preč. in občeljubljeni naš oče in g. župnik ne bodo zamerili, da Jim očitno v imenu drugih faranov prisrčno zahvalo izrečem za trud in stroške in sitnobe,

kterih se niso zbalí prevzemši sveti misijon na svoje rame.

Enaka hvala naj tudi našemu gorečemu g. kaplanu velja!

Da bi le mogli v svojem življenju kazati, da sv. misijon za nas ni bil zgubljen!

Eden faranov.

Iz Ponkve. (P o s l a n o.) Kdor modrega nauka si kaj želi, — naj hitro na Gmajno se oglasi, — ker tamkaj je še mož vse vednosti, — ki tudi včasih slabo podučí. — Mož že precej visoke starosti, — je vžil si božje pravičnosti, — sam hudej boleznosti podvržen je bil, — posebno, če se hudo je razsrdil. — Edinega sina mu voda požrla — steber jegove starosti mu podrla, — žena na stopnicah se mu ubila, — in tako žalostno smrt storila. — Mož, ki si je vse nesreče vžil, — naj bi miru med sosedi ne kalil, — mir in zastopnost med sosedi, — sta zlatnejši, kakor polni hlevi. —

Jož. Močnik,
vseučiliščnik.

Iz Maribora. Gospejska družba je napravila ubogim šolskim deklicam, ktere ima na svoji skrbi, v dvoranah šolskih sester, pri kterih ove deklice v šolo hodijo, 23. dec. prelepo razsvitljena jaslica, obložena z obilnimi darovi. Obdarovanih je bilo 150 deklic z obuteljo in razno obleko, ktero so gospe in gospodične iz ljubezni do Božjega Deteta z lastnimi rokami izdelale. V ta namen so milostljivi knez in škof 40 gld. in družabnice z drugimi dobrotniki vred 232 fl. darovali. Vrh tega je se darovalo veliko raznega blaga, v vrednosti do 100 fl. Darove je delila družbena prednica, visoko rojena grofica Sofija Brandis, deklice pa so pred in po razdelitvi zapele veliko lepih pesem v čast rojstvu Kristu-sovemu. — Bodi gospejski družbi in jenim dobrotnikom za vse to prisrčna zahvala!

Od sv. Križa pri Ljutomeru. Človek bi še rad in lahko vsem veselo novo leto želel, ko bi se enkrat zamogel učakati, da bi silni davki manjši postajali. Vendar tega se ne moremo učakati. Pri nas vse toži, kako hudo da je za plačilo. Nismo ravno obilo pridelali v preminečem letu. Ali to, kar še gleštamo, nima nobene cene. Če pa kmetu slabo ide, potem tudi rokodelcem in delavcem dobro iti ne more. Bog vedi, kako se bo to razmotalo. „Slov. Gospodar“ nam je pretečeni mesene vedel poročati, da nas čakajo letos še večje dače in še bolj trdno izterjevanje, ker je državni zbor stroške nastavil na na 403 milijone gold. Za božjo voljo, še starih dač ne zmoremo, kako bodemo nove plačevali?

Konečno še postavim semkaj željo in prošnjo mnogih našincev do predstojnika Križevske občine, naj vendar enkrat da tisto drevo v lesih svojih srenjskih posestnikov poiskati, katero je prirastlo za pripravno brv čez potok murišča, ki teče tik cerkve. Mnogi ljudje, posebno Gerlevčani mu bodo hvaležni za ovo dobro delo.

Iz Korošega. (Razne novosti.) Poslanec Egger, kojega so mesta in trgi gornje koroški volili in ki se je z volilci sprl zaradi Predilske železnice, je svoj mandat položil. — Veliko veselje je našim liberalcem in nemčurjem napravila obzobda narodnjaka Petra Huterja v Klobasnici zaradi neke prenagle besedice pri nekej dražbi, na 3 mesečno ječo. No, bodi jim! Vsaj druga od njih pričakovali nismo. Ista porotna sodnja je obsodila tudi Primuša Nagele, ki je v Sp. Rožni dolini ljudi okradel za 245 fl. vrednosti. Dobil je 6 mesecev ječe. — V Glinju so imeli tamošnji učenci do novega leta počitnice, ker jim je pridni učitelj Krasnik umrl. Sedaj pride naslednik, katerega pa vsak želi v deveto deželo daleč proč od Glinj. Otroci ga bodo menda pozdravljali: g. učitelj, stariši pa g. brodnar!?

Denarna stiska vedno hujša prihaja. Eksekutivnim dražbam ni konca ni kraja. Razun tega pa še pritiskajo davkarije. Nek kmet je moral plačati 2 fl. 36 kr. eksekutivnih stroškov, ker je 26 fl. od 15. okt. do 15. nov. dolžen ostal. Čutimo, kam so nas naši liberalni politikarji spravili.

V Celovcu imamo dvoje učiteljskih pripravnišče, prvo za učitelje, drugo za učiteljice. Na prvem je nameščen 1 ravnatelj s 1700 letne plače, 2 učitelja s 1200 fl., 2 s 1000 fl., 3 s 1000 fl., 1 s 900 fl. in 4 s 800 fl. Na drugem so 3 učitelji s 1600 fl., 2 s 1000 fl., 1 učiteljica s 1000 fl., 3 učiteljice s 800 fl. Sploh vseh stroškov je na obojem pripravnišču skupaj na leto 31,456 fl. Že velja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Novo leto nastopimo s še bolj trdnim prepričanjem da pri 403 milijonih stroškov in s 30—80 milijonov deficita sedanja nemška-liberalno ustavaška stranka ne bode dolgo več gospodariti zamogla. Liberalni listi pravijo, da je dr. Pražak, moravski poslanec, v Prago odpotoval Čehov nagovarjat, naj pridejo v dunajski državni zbor, da pomagajo sedanjo ministerstvo podreti. Mogoče a verjetno ni. — Minister Stremajer je večidel iz Nemčije prišedšim lutrovcem dovolil cerkve staviti v Innsbrucku in Meranu na Tirolskem brez prašanja tirolskega deželnega zbora, ki je leta 1866 sklenil, da se kaj takega ne sme zgoditi brez njegovega dovoljenja. — Svitli cesar so potrdili 2 vojna ukaza namreč: o avanžiranju pri vojni in pa o generalnem štabu. Tudi konservativni listi hvalijo novo uredbo, le eno bi bili še želeli, namreč, da bi generalni štab bil samo svitlemu cesarju podrejen, kakor na Pruskem, a ne tudi ob enem vojnemu ministru, ki je lahko vzet dnes iz liberalne, juter pa že iz kake druge stranke. V Trstu so te dni spustili prvič na morje novo krasno vojno ladjo oklopnico, katerej je ime: „cesar Maks“. Magyarski ministri niso hoteli 28. decembra priti na Dunaj, da

bi se z našimi pogovarjali o državni banki in o colninski pogodbi. To kaže, da hočejo Magyari res lastno banko in brž izdajati lastne bankovce.

Vnanje države. Pruski ministri so nekega sodnika po imenu Hofrihter, ker ni hotel prisegnoti na Boga, najpoprej zaprli potem pa iz dežele nagnali. Liberalci se nad tem hudujejo. Pravijo, da je to zatiranje svobodne vesti. Čudno, kedar se pa zatira svobodna vest škofov, duhovnikov in katoliških vernikov, potem je tem lažiliberalcem vse prav. — Karlisti so dobili novega, izvrstnega nadpoveljnika, grofa Caserta, ki se je že večkrat kot izvrsten skazal in je ud kraljevske rodbine. Silni sneg zabranjuje nadaljevanje vojske. — Angleži so bili v Aziji pri Peraku, kder so se naselili, hudo tepeni. — Na Filipinskih otokih, ki so daleč za Azijo, je razsajala strašna burja, ki je podrla 3800 hiš in zraven veliko živine ubila 250 ljudi.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Kaj da vlade storiti namerjavajo in kako Kristijanom pomagati, tega še naš minister Andrassy ni izpovedal. Na Dnnaju neki prevlada misel, da bo treba Bosnijo z vojno zasesti. — Tem živahniji se vstaši. V Bosni so imeli zbor, kder so Sultanove ponudbe zavrgli in Slovenca Hubmajerja iz Ljubljane postavili za višjega poveljnika. Pri Črnem potoku med gozdnatim gorovjem se je 600 vstašev utaborilo, da zimo prebijejo. Turki so jih sicer napadali a dosedaj zastoj. V Hercegovini so vstaši Trnkom vzeli 270 glav živine. Turki so dobili novega generala Mubattirpašo, ker poprejšni niso ničesar opravili. Ni dvomiti, da bo tudi ta tepen odšel, če ga poprej ne zadene smrtno zrno kakega srčnega Hercegovincea!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXI.

Kmalu ko od Angeljgrada pridemo mimo dvojne straže in se nekoliko na desno zasučemo, je pred nami stala vsa rimska imenitnost, stolna cerkva sv. Petra. — S. Pietro in Vaticano. — Kar si je srce želelo, to ima sedaj pred seboj, vendar ne tako blizo, kakor se na prvi trenutek očesu dozdeva. Zagnali se smo po prostrani, ravni ulici; mislili smo: kmalu bomo tam, in vendar še smo precej časa po trdi cesti brusili, preden stopimo na krasen trg pred Vatikanom. Neka znotranja tužnost se polasti človeka, kedar ima pred seboj razgrnjen zali trg in za njim glavno cerkev celega sveta, kedar pomisli, kar se je nekdaj tu godilo in kar se sedaj godi. Žalostne dogodbe iz prvih časov kristijanstva se pomikajo pred osupnjeno dušo, sili se jej izdehniti: O Gospod! tvoja pota so neizvedna, in tvoja previdnost — kdo jo zapopade? Tukaj na mestu sedanjega trga in tukaj, kjer sedaj oznanuje največje cerkveno poslopje

Zveličarja slavo, kjer prebiva jegov namestnik in vlada ves katoliški svet, je nekdaž davil krvoželjni oroslan pobožne Kristijane. Ali sedaj vabi usmiljeno nebeško Jagnje na sladki dušni pokoj in pod varno zavetje. Mogočni Neron je spreminul, Kristusov nauk, kterege je tajil in one, ki so ga verovali, grozovito preganjal, je nezmagljiv ostal in ostane do konca sveta. Na tem mestu so tekli potoki nedolžne kristijanske krvi. Potem, ko je brezsrčni cesar po nakuplencih na tihem rimsko mesto zažgal, je pahnil krivdo na Kristijane rekoč: „naši najhujši sovražniki, Kristijani, so ogenj nastavili.“ Da se je sedaj vzdignilo nepopisljivo preganjanje nedolžnih spoznavalcev nauka Kristusovega, temu ni treba dolgih dokazov! Vjete so sem vlačili; nekatere so križali, druge ob glavo devali, v kože divjih zverin šivali in pse na nje hujskali, da so jih raztrgali; zopet druge so s smolo oblivali, na zid vrta stavili in v mraku zažigali, da so nevernemu vladarju za razveselovanje po noči svetili. Koga nebi navdajala žalost na tem morišču? In vendar se mora žalost v veselje spremeniti, ker ravno ta prostor je priča in dokaz zmage krščanstva črez rimsko paganstvo!

Na sredi trga ponosno stoji visok obelisk. Sikst V. ga je sem postavil. Krasna je njegova podoba, služi pa ob enem za solnčno uro; jegova senca namreč kaže na tleh dnevne ure. S koliko težavo, nevarnostjo in stroški so ga sem spravili in zopet na noge postavili, je mično vedeti, vendar vse popisati bi bilo predolgo.

Obelisku za stražaja stojita po strani 2 vodometi, ki glasnim pošumom mečeta vodo na višino v podobi srebrno-belih žil in romarju naznanjata, da se žeje v Rimu ni treba bati. Celi trg do Vatikana in cerkve sv. Petra je zajet od krasne sklonine ali kolonade, t. j. pokrita pot, na levo in na desno. 372 orjaških stebrov nosi široko streho in nad zidom stoji 162 kamnatih mojstersko izdelanih podob svetnikov. Sedaj toraj stojimo pred najmenitnejšo cerkvo sveta. Kdaj in kako se je začela?

Prvi kamen za cerkev je položil prvi kristijanski, rimski cesar Konstantin Veliki, in sicer na mestu, kamor so pomorjenih Kristijanov sv. trupla v katakombe na skrivnem pokopali; to je bilo blizo Neronovih vrtov. Truplo prvaka med apostoli, sv. Petra, ki je bil na bližnjem hribu Janikulu križan, so tudi tam pokopali, potem sv. Marcelina, sv. devico Basilliko in Anastazijo. Sedanja velikansko cerkveno poslopje je papež Julij II. zidati začel. Jegovi nasledniki so s hvalevredno radodarnostjo začeto delo nadaljevali 120 let. Najslavniši umetniki so si tukaj spomine svoje vednosti in umetnosti postavili. Slednjič so Urban VIII. l. 1626. dovršeno cerkvo blagoslovili. Sedaj ko začetek vemo, stopimo bliže, in si pogledimo čudovito stavbo, mično za vsakega, učenega in prostega, za vernika in nevernika!

Že to je kaj novega, da pred cerkvenimi vratami beračev ni. Stoji tam stražaj, da jih odganja. Pri vseh drugih cerkvah je vhod od ubogih obložen, ki domače in tuje ljudi s prošnjami kar nadlegujejo. Drobiša nimaš nikoli odveč, če le nekaterim nameniš kaj darovati.

Velikost vaticanske cerkve se na prvi pogled ne da spoznati. Velikost ga omami, da nje razsoditi ne more. Predcerkvišče je že dolgo in široko, kakor naše največje cerkve. Nad njim je ličen mostovž, kder novo izvoljenega papeža kronajo, in od ondot delijo papež apostoljski blagoslov na Veliki četrtek in na Velikonočno nedeljo. Cerkev ima 5 visokih vrat; prikrajne na desnem so zazidane sveta vrata. Kaj sreč človeka čuti, kedar nogo položi v največjo cerkvo celega sveta, to se ne da razložiti. Groza in nek duhoven strah se ga polastita, in duša se čudi nad krasoto, ki razgrnjena leži pred očesom. Nehoté se mu vrinejo misli, ako je cerkva postavljena od človečjih rok tako zala, kakošno še le mora biti stanovališče, ktero je vsemogočni Bog v nebeškem Sijonu za svoje izvoljene postavil?

(Nastavek prih.)

Smešničar 1. Gospod Tatovič sreča gosp. Uzmiča in mu pravi: koliko si pa dal za novi klobuk? Gospod Uzmič mu odgovori: ne morem prav vedeti, kajti takrat ko sem ga kupil, ravno nikogar ni bilo v štacuni.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine) Čč. gg. Fr. Cvetko, župnik 2 fl. Fr. Slanič župnik 1 fl., Jož. Jurčič, kaplan 5 fl., Anton Meznarič, duhoven, 1 fl. in g. A. Kocuvan, učitelj 1 fl. — Prenesek 25 fl. 55 kr., skupaj 35 fl. 55 kr.

(Kat. polit. društvo v Slov. Gradcu) bo imelo v nedeljo po novem letu t. j. 2. januarja 1876 svoj zbor. Začetek je ob 1/2 3 popoldne. Vse ude uljudno vabi odbor.

(Matica slovenska) vabi svoje družbenike na občni zbor 12. januarja 1876 v dvorani čitalnice Ljubljanske. Volitev bo novih odbornikov namesto 9 gospodov, čijih mandat je potekel. Ti gospodje so: Marn, Pletersnik, Praprotnik, Šolar, Žakelj, Ravnikar, Cigale, Einspieler in Grabrijan. Stari se zamorejo zopet izvoliti. Zunanji udi lahko po volilnih listkih volijo.

(Povabilo.) Krajni šolski svet v Mozirju napravi dne 2. januarja 1876 zvečer veselico v gostilnici g. Josipa Goričarja s tombolo. Izigravala se bodo v domači dekliški šoli izdelana ročna dela — in drugi darovi. Čisti dohodek je namenjen v podporo ubogih učencev. Naslednje se bode vršilo petje i ples. K omenjeni zabavi najuljudno vabi vse prijatelje šole in mladine moziški krajni šolski svet. NB. Pred tombolo se bode igrala igra: „Bob iz Kranja“.

(Od sv. Jurja na Šavnici) se nam poroča, da je č. g. Kocuvan, marljivi predsednik tamošnjega kat. polit. društva nevarno zbolel. Kar nam dotični dopisnik več piše, tega ne moremo sprejeti, ker bi ljudi razžalili, nič pa koristili. Poslanih 20 kr. zapišemo ali za naročnino ali postavimo na svobodno razpolago?

(Tednik) je izhajati nehal.

(Preiskava zoper Brandstetterja) je dognana in je pokazala, da je za 123.000 fl. ponarejenih menjic ali goljufnih vekselnov. "Tagespost".

(Učiteljske službe) so razpisane v Šostanju, v Cezanjevcih, v Slov. Bistrici in pri sv. Bolfanku na Kogu; podučiteljske službe v Ljutomeru, št. Ilu na Goričkem, Malinedelji in pri sv. Križu pri Ljutomeru.

(Čitalnica Mariborska) vabi vse p. n. ude na Silvestrov večer k mali zabavi v novo najetih prostorih pri Šramel-nu. Odbor.

(V Spod. Polskavi) so na Štefanovo izžrebili vse srenjske pašnike in gozde v 53 žrebih; vsak je 2 orala in 900 □^o velik.

(Licencije za spuščanje žrebcev) se bodo delile 14. jan. v Celju, 15. jan. v Središču in 17. jan. v Cmureku.

(Slovenska beseda v Gradcu) je 30. dec pr. l. obhajala svoj 2. občni zbor.

(Plača v javni bolnišnici) v Celju znaša od novega leta naprej 72 kr. (poprej 63) od človeka na dan.

(V Kozjem) je razpisano mesto poštnega ekspedijenta z letno plačo 300 fl. in uradno doklado 80 fl. Kaucija znaša 300 fl.

(G. Hermanov) govor se bode prihodnjič razposlal kot doklada k Slov. Gospodarju.

(Za društvo duhovnikov) so nadalje vplačali č. gg. Vraz Jož. starejši, Slanič, Hribovšek, Plešnik, Petan, Matoh, Planinšek in Cank po 11 gl. Sevnik 28 fl., Geč 2 fl., Brglez 1 gl. in Kocuvan 2 fl. —

(Spremembe v lavant. škofiji.) Č. g. Kočevar Jož. pride za kaplana v Loko; kaplanija pri sv. Frančišku ostane začasno izpraznjena.

(Dražbe) 7. jan. Jož. Molan v Spod. Pohanci 1795 fl., Fr. Rakuša v Negovi (2.), Martin Svetej v Loki 1417 fl. — 8. jan. Mart. Parežnik v Kapli 1296 fl., Marija Suhač v Šihlovi 4046 fl., J. Stölker v Polzeli 14.000 fl. (3.), Jož. Fradl na Vrancu 1000 fl., Jan. Reušl v Ormužu 12000 fl., Marija Supanc v Lipi in Jan Steiner v Gotovljah 4291 fl.

Listič uredništva: Dopis iz Slov. Bistrice, sv. Tomaža, potem g. M. P. v Ž. prihodnjič! Vsem lepa hvala.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptaju		V Celju		V Varaž- dinu		V Celov- cu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	80	4	60	4	80	4	25	5	50
Rži	3	70	3	80	3	85	3	30	3	90
Ječmena	3	40	3	—	3	25	—	—	2	90
Ovsa	1	90	2	15	2	50	—	—	2	—
Turšice	3	10	2	70	3	20	2	35	2	50
Ajde	2	70	2	40	—	—	2	70	3	—
Prosa	3	10	2	45	2	90	—	—	2	—
Krompirja	1	50	1	20	1	20	1	60	—	10
Sena cent.	1	40	1	60	1	40	1	60	1	—
Slame (v šopkih)	1	50	—	—	1	45	2	—	1	5
" za steljo	1	10	1	—	1	20	—	—	—	90
Govedine funt	—	24	—	26	—	26	—	20	—	23
Teletine	—	29	—	28	—	30	—	27	—	26
Svinjetine	—	28	—	28	—	28	—	28	—	30
Slanine	—	32	—	32	—	36	—	44	—	45

Loterijsne številke:

V Gradcu 24. decembra 1875: 56 61 78 38 66.

Na Dunaju " " 45 54 44 33 72.

Prihodnje srečkanje: 8. januarja 1876.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gl. 20 kr. %	69	40
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjom	167	—
Ažijo srebra	104	10
zlatá	5	31

2-6

Dr. J. N. Orozel

advokat

dozdaj v Šmarji pri Jelšah odpré 3. prosenca 1876. odvetniško pisarno v

Mariboru

hiš. štev. 22 Gračkega predmestja in sprejme nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca.

Božjast,

17-18

(sv. Valentina ali veliki beteg) ozdravlja pismeno zdravnik **Dr. Killisch** v Draždanih (Dresden), Neustadt 4. (poprej v Berlinu.) — 8000 ljudem je že bilo pomagano!

Šolske službe.

Za namestiti so: 1. učiteljska služba v Cezanjevih s plačo 550 gold. in s stanovanščem. 2. podučiteljske službe v Malinedelji, sv. Križu po 440 gold., v Ljutomeru po 560 gold. v slučaju definitivnosti prositeljev.

Prošnje ulagajo se do 27. januarja 1876. Okrajni šolski svet v Ljutomeru, dne 17. decembra 1875.

Predsednik: **pl. Premerstein.**

3—3

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v **Mariboru**

priporoča svojo zalogo za darila v Božiču in novem letu.

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz železa od . . . gl.	11 — 15
Puške dvocevke od spredej za nabijati iz svila (drota) od . . .	16 — 30
Lefauchaux (lefošé)	22 — 200
Lencaster (lénkaster)	40 — 250
Revolverje od	6 — 18
Pistole dvocevke	2.40 kr.
„ enoccevne	1.20 „

Vedno se tudi nahajajo v zalogi vsakovrstni patroni in drugi predmeti za lovce.

Popravljanje se izvršuje naglo in prav po nizkeji ceni.

Oznanilo.

2—3

Naš rojak gospod doktor **Spešič** se je v Ljutomeru nastanovil, kder sedaj kot doktor vsega zdravilstva ljudi ozdravlja in se p. n. občinstvu tukaj priporoča.

Dr. Alojzij Gregorič

je svojo odvetniško pisarno odprl

v

Ptuj

na Florijanovem trgu,

v hiši gospoda Bračko-ta. 3—3

Pravi

WILHELM OVI

antiartritični antirevmatični

čaj za čiščenje krvi

(Čisti krv zoper protin in revmatizem.)

je kot

zimsko zdravljenje

edino gotovo zdravilo krv čisteče sredstvo,

S privoljenjem
e k. dvorne
pisarne vsled
sklepa na Du-
naji 7. dec.
1858.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
Evrope

Vsled Nj. Vel.
Najvišjega po-
velja zoper po-
narejenje zava-
rovano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljim uspehom upotrebjavano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po nastranjem upotrebljevanju vse nečiste za bolezen nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih trdovratnih boleznih, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali licu, lišajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagnetenji jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatenci, silnem bolenji po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, močenju, možkem oslabiljenju, toku pri ženah.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladeče sredstvo, ki raztopi in žene scavnico. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se tirjane zastoj dopošiljajo, spričuje resničnost zgorej uvajenih razlogov.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo!

Pravi Wilhelmovi antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen,

po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gl., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmovi antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v Mozirju pri Tribuc-u, v Podčetrtku pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradcu pri Kaligariču, v Ptujju pri Drag. Girodu, v Varaždinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lasniku, apotekarju.

!!! Od leta 1767 !!!

Svetinja
za napredek

Svetinja
za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljavec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani,
priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi: ojnice okovi. Zvon
tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje
priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje,
vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile,
šravbe itd. itd.

po najnižji ceni.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim
plačevanje v obrokih.

Diploma
pripoznanja

Diploma
pripoznanja

!!! 14 svetinj !!!

18—19

Važno za kmetovalce!

V Clayton in Shuttleworths-evi zalogi gospodarskih mašin za Štajersko, Koroško, Hrvatsko in Kranjsko

v
Mariboru

Nr. 91. v Gračkem predmestju Nr. 91.

so za prodajo pripravljene najizvrstniše gospodarske mašine, na primer: mlatilnice, koje
se gonijo ali s soparom, vodo, vitalom ali z rokami, potem: mašine za košenje trave,
detelje in žita, razne mašine sejalnice, mlini za šrotanje in za drobno mlenje, druž-
galnice in stiskalnice, koruzo-lušniki, plugi, brane, mliinske žage, vinske pumpe, male
brizgalnice, gasilnice, pipe itd. itd.

Ondi se dobivljajo tudi zvedenci, ki dobro umejo vsakovrstno mašinarsko delo
na primer: stavljenje mlinov, žag, žganjarij, izdelovanje mlin-
skih koles itd. itd.

Prevzamejo se tudi

vsakojaka dotična popravila

in to po najnižji ceni.